

Sygn. akt I C 1019/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Wanat

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Wojtunik

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2019 roku w Jaśle

sprawy z powództwa P. (...)z siedzibą we W.

przeciwko A. F.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 1019/18 upr.

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Jaśle z dnia 27 lutego 2019 r.

W pozwie wniesionym w dniu 26 września 2018 r. powód P. (...) z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanego A. F. kwoty 2.823,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie, powód wskazał, że na mocy umowy przelewu wierzytelności z (...) zawartej z (...) Sp. z o.o. nabył przysługującą wobec pozwanego wierzytelność pieniężną, wynikającą z umowy pożyczki o nr (...) z (...) Zadłużenie wynikające z tej umowy nie zostało przez pozwanego uregulowane, pomimo wezwania do zapłaty i zawiadomienia o zmianie osoby wierzyciela. Na dochodzoną sumę składa się 2.000 zł tytułem należności głównej, a w pozostałym zakresie: należności uboczne -280 zł i skapitalizowane odsetki w kwocie 543,68 zł.

Pozwany, będąc prawidłowo zawiadomionym o terminie rozprawy, nie stawił się na nią, ani nie złożył odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Powód P. (...)z siedzibą we W. zawarł w (...). z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji. W ramach tej umowy strony przewidziały, że cedent przenosi na nabywcę m.in. wierzytelności pieniężne wynikające z umów pożyczek gotówkowych, zawartych pomiędzy dłużnikami a spółką (...) Sp. z o.o. lub pomiędzy dłużnikami a spółką (...) sp. z o.o., które to wierzytelności zostały nabyte przez zbywcę - (...) Sp. z o.o. (dowód: kserokopia wyciągu z umowy przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji – k. 20 - 24).

W wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy cesji pomiędzy tymi samymi stronami, datowanej na dzień 11.01.2018 r. figuruje wierzytelność wobec pozwanego na kwotę należności głównej 2.000 zł, odsetki – 445,10 zł i koszty – 326 zł (dowód: wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności pomiędzy (...) sp. z o.o. a Prokura (...)
z (...). – k. 25).

Z kolei, w wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej, wystawionym przez powoda w dniu (...) ujęta jest wierzytelność wobec A. F. w kwocie 2.823,68 zł, a w tym należność główna 2.000 zł i odsetki 543,68, koszty 280 zł. Treść wyciągu naprowadza, że podstawą nabycia przedmiotowej wierzytelności jest umowa z (...). (dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej nr (...) (...) k. 16).

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o przedłożone dokumenty oraz potwierdzone z za zgodność - ich kserokopie. Ich autentyczność nie była kwestionowana przez strony i jednocześnie nie budziła wątpliwości Sądu co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, przy czym przedłożony w sprawie wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu, w myśl art. 194 ust. 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych, Sąd ocenił jako dowód prywatny (art. 245 k.p.c.), potwierdzający, że osoba, która go podpisała, złożyła zawarte w nim oświadczenie.

W świetle przytoczonych w pozwie okoliczności przydatność dowodowa ww. dokumentów jawi się jednak jako niedostateczna dla uwzględnienia żądania powoda. Przyjęte wyżej ustalenia stanu faktycznego jawią się jako niepełne, budząc uzasadnione wątpliwości Sądu, co z kolei obliguje Sąd do przeanalizowania materiału dowodowego zebranego w sprawie.

Podkreślenia wymaga fakt, iż to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać źródło zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, a obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29).

Powód wywodząc roszczenie o zapłatę kwoty 2.823,68 zł w zakresie jego podstawy faktycznej, powinien zatem wykazać zarówno fakt istnienia wymagalnego zobowiązania wynikającego z opisanej w pozwie pożyczki, jak też – nie będąc kontrahentem pozwanego (pożyczkodawcą) – skuteczne wstąpienie w prawa pierwotnego wierzyciela, a zatem własną legitymację w sprawie. Dotyczy to również wstąpienia (...) Sp. z o.o. w prawa pożyczkodawcy.

Przedstawione dokumenty nie dają tymczasem wystarczających podstaw do przyjęcia, że w chwili przelewu, cedentowi przysługiwała wierzytelność w wysokości opisanej w pozwie, którą to skutecznie nabył powód. Zauważyć wypada, że powód nie przedłożył samej umowy pożyczki, która stanowić ma źródło zobowiązania pozwanego, jak też nie wykazał przejścia wierzytelności pomiędzy pierwotnym wierzycielem (pożyczkodawcą), a swoim kontrahentem.

Nie stanowi dowodu istnienia wierzytelności i jej wysokości automatycznie wygenerowany wyciąg z załącznika do umowy cesji, ani też oświadczenie zawarte w wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej. Dowód w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych jest dokumentem prywatnym powodowego funduszu, który – zgodnie z art. 245 k.p.c. – stanowi jedynie dowód tego, że osoba, które go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Skoro zaś nie korzysta z domniemania prawdziwości powód zobligowany był wykazać prawdziwość zawartych w nim oświadczeń. Należy pamiętać, że obowiązujący przepis art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (tekst jednolity Dz.U.2014.157) wprost pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Nie kwestionując zatem faktu, że wyciąg funduszu - co do zasady - może stanowić podstawę ustaleń

faktycznych i wyrokowania w sprawie, należało mieć na względzie, że jego materialna moc zależy jednak od jego treści merytorycznej, a o tym rozstrzyga sąd według ogólnych zasad oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2011 r., II CSK 712/10, Lex 1129100).

Z uwagi na nieprzedłożenie odpisu umowy pożyczki, ani strona, ani Sąd nie ma możliwości weryfikacji kwoty ujętej przez powoda w wyciągu.

Jako, że podstawę materialnoprawną zgłoszonego żądania stanowi stosunek zobowiązaniowy – umowa pożyczki, to – zgodnie z dyspozycją art. 720 k.c. – uznanie zasadności powództwa w pierwszym rzędzie wymagało stwierdzenia, że poprzednicy prawni powoda tj. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. bądź jego poprzednicy prawni (...) Finanse Sp. z o.o. lub (...) sp. z o.o.) jako pożyczkodawcy przenieśli na pozwanego własność środków pieniężnych, a pozwany przyjął na siebie zobowiązanie do ich zwrotu.

Dla weryfikacji wysokości zgłoszonego żądania niezbędnym było również wykazanie na jakich warunkach pozwany uzyskał kwotę pożyczki (odsetki, ewentualne koszty uzyskania pożyczki, termin wymagalności zobowiązania). Zaniechanie inicjatywy dowodowej przez powoda uniemożliwiło poczynienie przez sąd jakichkolwiek ustaleń w tym zakresie.

Wypada podkreślić, że to interes powoda nakazywał mu podjąć wszelkie czynności procesowe w celu udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne skutki prawne. Należy przy tym pamiętać, że sąd rozstrzyga sprawę według właściwego prawa materialnego na podstawie koniecznych ustaleń faktycznych uzyskanych dzięki zebranych środkom dowodowym. Na te właśnie ustalenia składają się dowody, które przedstawiają w pierwszej kolejności same strony, zgodnie z brzmieniem art. 232 k.p.c.

Należy w tym miejscu wskazać, że z uwagi na fakt, iż pozwany nie stawiał się na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, jak również nie wypowiedział się co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu, stosownie do treści art. 339 k.p.c. uzasadnione było wydanie wyroku zaocznego.

Wyrok zaoczny stwarza zagrożenie dla tzw. zasady prawdy materialnej, dlatego też przy jego wydawaniu należy zachować szczególną ostrożność. Zgodnie bowiem z art. 339 § 2 k.p.c., sąd dysponuje jedynie przedstawionymi przez powoda okolicznościami faktycznymi i może uznać je za zgodne z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego, jeżeli nie budzą one uzasadnionych wątpliwości albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Wprawdzie powyższe uregulowanie zawiera domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda w zakresie okoliczności faktycznych, które to zastępuje postępowanie dowodowe, jednakże ma to miejsce jedynie, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972, z. 7-8, poz. 150).

Niezależnie od wynikającego z art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, sąd ma obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (vide wyrok SN z dnia 20 października 1998 r., I CKU 85/98, Lex nr 1216211).

Powyższe oznacza, że Sąd może, a nie musi uznać okoliczności przytoczonych przez powoda za prawdziwe, a z kolei przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych, nie zwalnia sądu od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądanie pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza przepisów prawa. Ponadto, niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej, Sąd jest zawsze zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo, gdyż w tym zakresie nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973, III CRN 59/73).

W zaistniałych okolicznościach, na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 6 k.c. i 232 k.p.c. oraz 509 k.c. orzeczono jak w sentencji.